

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **K. O.**, zast. JUDr. Jiřím Matznerem, advokátem, se sídlem Praha 2, Vinohradská 25, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 2. 2007, č. j. 63 Az 155/2005 - 25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 20. 2. 2007, č. j. 63 Az 155/2005 - 25, zamítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-2177/VL-20-11-2005, ze dne 14. 12. 2005, a rozhodl dále, že žádný z účastníků, ani Česká republika nemá právo na náhradu nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění účinném do 31. 8. 2006 (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost a požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval přípustnost podané kasační stížnosti a shledal, že některé námitky a tvrzení stěžovatel poprvé uvádí až v kasační stížnosti. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. in fine brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřijatelné. Ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. naproti tomu brání tomu, aby se poté, co bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, uplatňovaly skutkové novoty. K takto uplatněným novým skutečnostem kasační soud při svém rozhodování nepřihlíží.*

(srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 419/2004, www.nssoud.cz).

V kontextu citovaného judikátu považuje Nejvyšší správní soud za nepřipustnou námitku, že soukromá osoba, která stěžovatele ohrožovala, byla spjata s policejními orgány na Ukrajině, námitku, že se bál vypovídat před státními orgány České republiky, a námitku, že je součástí sociální skupiny vystavené represím, protože nemá vlivné známé. Stěžovatel tyto námitky neuplatnil v podané žalobě, ač tak učinit mohl. Uvedenými námitkami se proto Nejvyšší správní soud nemohl zabývat a nemohl z nich vycházet ani při posuzování přijatelnosti kasační stížnosti. Tvrzení stěžovatele, že jeho pokus podat trestní oznámení na příslušném oddělení ukrajinské policie jen zvýšil jeho ohrožení a že mu vyhrožovali příslušníci policie, kteří se dobře znali s dědou, jenž útoky zahájil, neboť byl jejich příslušníkem před odchodem do důchodu, nebylo předneseno ve správním řízení, ani před krajským soudem, proto představuje skutkové novum, ke kterému Nejvyšší správní soud nepřihlíží.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla soudní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 933/2006, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu;

b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné, ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu není jenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné uvést, že stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že na Ukrajině byl terčem neustálého vyhrožování, napadání a pronásledování, neboť si jej jako předmět msty vybral dědeček žáka, který byl v době jeho dozoru ve škole zraněn na oku. Stěžovatel zdůraznil, že na incidentu neměl žádný podíl. Stěžovatel uzavřel, že jeho ohrožení není pouze teoretické.

V posuzované věci je zjevné, že stěžovatel byl pronásledován soukromými osobami, což ovšem z hlediska českého práva není azylově relevantní důvod. Tento závěr vyslovil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, www.nssoud.cz, či v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 - 36, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, www.nssoud.cz, případně v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, www.nssoud.cz. Zmíněné judikatuře je společné, že problémy se soukromými osobami nemohou být důvodem pro udělení azylu, pokud politický systém v zemi původu žadatele o azyl dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tato skutečnost nebyla v řízení o udělení azylu vyvrácena.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

Nad rámec odůvodnění Nejvyšší správní soud podotýká, že osoby vystavené represím z důvodu, že nemají vlivné známé, tvoří sociální skupinu ve smyslu zákona o azylu. Uvedená nepřijatelná námitka by proto nemohla být považována za důvodnou. Nejvyšší správní soud dále shledal, že výše zmíněné nepřijatelné kasační námitky a uplatněná skutková nova představují účelová tvrzení, neboť jsou v rozporu s obsahem správního spisu, výpovědí stěžovatele při soudním jednání a nekorespondují s celkovým kontextem případu.

O návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval. Dospěl totiž k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je kasační stížnosti přiznán odkladný účinek přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. června 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu